

ประสบการณ์การมีอาการอ่อนล้า กลวิธีการจัดการกับอาการ และคุณภาพชีวิต
ในผู้ป่วยที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่อง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ประสบการณ์การมีอาการอ่อนล้า กลวิธีการจัดการกับอาการ และคุณภาพชีวิตในผู้ป่วยที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่อง

FATIGUE EXPERIENCE, MANAGEMENT STRATEGIES, AND QUALITY OF LIFE IN CONTINUOUS AMBULATORY PERITONEAL DIALYSIS PATIENTS

ดวงรัตน์ มนไธสง 5036817 NSAN/M

พช.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่)

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: อรวรรณ ศรียุคศุภุท, D.S.N.,
คณินิจ พงศ์ถาวรภมม, Ph.D. (Nursing), ทวี ชาญชัยจรูรา, พ.บ., ว.ว. อายุศาสตร์โรคไต

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงบรรยาย เพื่อศึกษาประสบการณ์การมีอาการอ่อนล้า กลวิธีการจัดการกับอาการ และคุณภาพชีวิต รวมทั้งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์การมีอาการอ่อนล้าและคุณภาพชีวิตในผู้ป่วยที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่อง โดยใช้แบบจำลองการจัดการกับอาการของคอดด์และคณะ (2001) เป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวกจำนวน 126 ราย ที่มารับการตรวจ ณ แผนกผู้ป่วยนอก คลินิกซีเอฟอีดี (CAPD) โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า และโรงพยาบาลบ้านแพ้วสาขาพร้อมมิตร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินประสบการณ์การมีอาการอ่อนล้า แบบสอบถามกลวิธีการจัดการอาการอ่อนล้าและผลจากการจัดการกับอาการอ่อนล้า และแบบประเมินคุณภาพชีวิตขององค์การอนามัยโลกฉบับย่อภาษาไทย

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่องมีประสบการณ์การมีอาการอ่อนล้าและคุณภาพชีวิตโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง กลวิธีการจัดการอ่อนล้าที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติมากที่สุด ได้แก่ การนั่งพักผ่อน การงีบหลับ และการดูโทรทัศน์หรือฟังเพลง ตามลำดับ และพบว่าการดูโทรทัศน์หรือการฟังเพลงสามารถบรรเทาอาการอ่อนล้าได้มากที่สุดโดยมีประสิทธิภาพในระดับปานกลาง กลุ่มตัวอย่างมากกว่าสามในสี่ได้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองในการจัดการกับอาการอ่อนล้า และพบว่าประสบการณ์การมีอาการอ่อนล้ามีความสัมพันธ์เชิงลบอย่างมีนัยสำคัญกับคุณภาพชีวิตโดยรวมในผู้ป่วยที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะจากผลจากการวิจัยครั้งนี้คือ พยาบาลควรตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมการจัดการกับอาการอ่อนล้าอย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดี และนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนการพยาบาล เพื่อป้องกันและจัดการกับอาการอ่อนล้า และศึกษาวิจัยเกี่ยวกับวิธีการต่าง ๆ ที่มีประสิทธิภาพเพื่อการจัดการกับอาการอ่อนล้าต่อไป

คำสำคัญ: ผู้ป่วยที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้องอย่างต่อเนื่อง อาการอ่อนล้า กลวิธีการจัดการกับอาการ คุณภาพชีวิต

153 หน้า

FATIGUE EXPERIENCE, MANAGEMENT STRATEGIES, AND QUALITY OF LIFE IN CONTINUOUS AMBULATORY PERITONEAL DIALYSIS PATIENTS

DUANGRAT MONTHAISONG 5036817 NSAN/M

M.N.S. (ADULT NURSING)

THESIS ADVISORY COMMITTEE: AURAWAMON SRIYUKTASUTH. D.S.N.,
KANAUNGNIT PONGTHAVORNKAMOL. Ph.D.(Nursing),
TAWEE CHANCHAIJUJIRA. M.D.

ABSTRACT

The purpose of this descriptive correlational research was to study fatigue experience, management strategies, and quality of life among continuous ambulatory peritoneal dialysis patients. The relationship between fatigue experience and quality of life was also examined. The symptom management model of Dodd and colleagues (2001) was used as a conceptual framework of the study. A convenience sample of 126 participants was recruited from patients diagnosed with ESRD who were receiving continuous ambulatory peritoneal dialysis. The study was conducted at three CAPD units, outpatient departments of Siriraj Hospital, Phramongkutklo Hospital, and Baan Phaew Hospital (Prommitr). Instruments included Personal Data Form, Revised Fatigue Piper Scale, Fatigue Self-Management Strategies Questionnaire, and WHOQOL-BREF-THAI.

The results revealed that participants receiving continuous ambulatory peritoneal dialysis evaluated their overall fatigue and quality of life at a moderate level. The management strategies mostly used by the majority of patients in this study included sitting down, taking naps, and watching television or listening to the radio, respectively. However, it was found that watching television or listening to the radio was the most effective strategy to relieve fatigue. The sample perceived this strategy as “moderately efficient”. Over three fourths of the participants reported that they had learned by themselves to deal with fatigue. In addition, the results showed that fatigue experience was significantly negatively correlated with quality of life.

Recommendations from this study are that nurses should enhance fatigue management to promote the quality of life of continuous ambulatory peritoneal dialysis patients. Nursing interventions should be implemented to prevent and manage fatigue symptoms. Effective fatigue management strategies should be studied in future research.

**KEY WORDS: CONTINUOUS AMBULATORY PERITONEAL DIALYSIS PATIENTS / FATIGUE /
SYMPTOM MANAGEMENT / QUALITY OF LIFE**

153 page